

Številka: 007-76/2016/3

Datum: 2. 11. 2016

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Direktorat za trg dela in zaposlovanje; gp.mddsz@gov.si

Zadeva: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (ZUTD) – EVA 2015-2611-0071

Zveza: Vaš dopis št. 0070-7/2016, z dne 3. 10. 2016 in elektronsko sporočilo z dne 13. 10. 2016 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je prejel vaše zaprosilo za posredovanje pripomb k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela (v nadaljevanju: predlog sprememb ZUTD). V nadaljevanju vam na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04, 113/05, 51/07 in 67/07, v nadaljevanju ZVOP-1) posredujemo mnenje IP z vidika varstva osebnih podatkov.

IP po pregledu predlaganih dopolnitev sprememb predloga zakona ugotavlja, da se na obdelavo in zbiranje osebnih podatkov nanašata predvsem 123.a in 124.a člen predloga sprememb ZUTD, s katerima se na novo vzpostavlja evidenca dijakov in študentov, ki opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov in, ki naj bi jo vodila Študentska organizacija Slovenije (v nadaljevanju ŠOS) kot javno pooblastilo.

K 123.a členu

V skladu s predlogom sprememb ZUTD naj bi ŠOS na podlagi podatkov iz evidence dijakov in študentov, ki opravljajo začasno in občasno delo dijakov in študentov vzdrževala »*informacijski sistem osebnih elektronskih portfoliev znanj, izkušenj in kompetenc, ki se pridobijo z opravljanjem začasnega in občasnega dela dijakov in študentov in formalnim izobraževanjem*« za namen »*spremljanja gibanj na področju začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, zagotavljanja pregleda nad vrstami in obsegom opravljenega začasnega in občasnega dela dijakov in študentov in za statistične ter znanstveno-raziskovalne namene in zagotavljanja javnega informiranja*«. Kot določa predlog zakona, ŠOS teh podatkov ne sme uporabljati v tržne namene.

IP najprej opozarja na izredno širok krog namenov obdelave in uporabe podatkov iz navedene nove evidence, predvsem glede na to, da zakon ne ločuje med posameznimi nameni in celo za namene javnega informiranja ne predvideva npr. anonimizacije podatkov.

Po mnenju IP bi bilo treba:

- namene zbiranja in obdelave osebnih podatkov v evidenci dijakov in študentov, ki jo bo vodila ŠOS, bistveno bolj zamejiti,
- določiti, kateri upravljavci oz. uporabniki lahko uporabljajo določene osebne podatke iz te evidence in za katere namene.
- IP meni, da bi bilo predvsem treba tudi ločiti med temeljnimi nameni evidence in obsegom osebnih podatkov, ki se lahko obdelujejo za te namene ter obliko in obsegom podatkov, ki se lahko obdelujejo tudi za znanstveno-raziskovalne namene in zagotavljanje javnega informiranja.

Nabor osebnih podatkov, ki naj bi se zbirali v navedeni evidenci, je namreč izredno širok, in sicer zajema:

- »- ime, priimek in davčno številko osebe, ki opravlja začasno in občasno delo dijakov in študentov;
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča (za tujino še šifra države);

- elektronski naslov, na katerem je oseba dosegljiva;
- enolični identifikator napotnice, na podlagi katere je bilo opravljeno delo;
- vrsta opravljenega začasnega ali občasnega dela;
- kompetence, pridobljene z opravljanjem začasnega ali občasnega dela;
- število opravljenih delovnih ur;
- časovno obdobje opravljanja začasnega ali občasnega dela;
- ime in priimek oziroma naziv in sedež ter matična in davčna številka delodajalca;
- naziv koncesionarja, ki je posredoval začasno ali občasno delo;
- datum zaključka izobraževanja osebe v vzgojno izobraževalnem ali študijskem programu;
- naziv in naslov ter matična številka vzgojno izobraževalnega zavoda;
- vzgojno izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka, pridobljena iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS-P);
- datum opravljene poklicne ali splošne mature oziroma datum uspešnega zaključka izobraževanja;
- pridobljena poklicna kvalifikacija in kompetence, pridobljene s poklicno kvalifikacijo;
- znanja, spretnosti in kompetence, pridobljene z zaključeno poklicno ali splošno maturo;
- datum dokončanja študija;
- enolični identifikator in ime univerze ali samostojnega visokošolskega zavoda;
- enolični identifikator in ime članice univerze;
- enolični identifikator in ime študijskega programa;
- ime smeri oziroma modula;
- splošne in predmetno specifične kompetence diplomanta, pridobljene z dokončanim študijskim programom«.

IP se sprašuje, ali je resnično (brez izrecnega soglasja posameznika) v skladu z ustavno določenim načelom sorazmernosti (torej nujno, potrebno, učinkovito in primerno glede na zastavljene cilje zakona) zakonsko zahtevati obvezno zbiranje vseh navedenih osebnih podatkov. Zbiranje npr. elektronskega naslova, podatkov o zaključku izobraževanja ter pridobljenih znanjih sicer ni sporno samo po sebi, pod pogojem, da so namen in vrste obdelave podatka ustrezno ozko opredeljeni npr. za namen kontaktiranja ipd. ter da ima posameznik možnost odkloniti zbiranje teh podatkov. Vsekakor bi bilo torej primerno, da zakon določi zbiranje teh podatkov zgolj za posamezne ožje namene in ob soglasju posameznika, saj ne gre za podatke, ki bi bili nujno neposredno povezani z opravljanjem študentskega dela in temeljnimi nameni vzpostavitve evidence.

Dodatno želi IP izpostaviti, ne da bi se spuščal v samo vsebino in podrobnosti podeljevanja javnega pooblastila, saj za to ni pristojen, na netočnost besedila v obrazložitvah k tem členu predloga sprememb ZUTD glede statusa ŠOS. Sicer je pojmovanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ) glede nabora pravnih subjektov, ki so zavezanci po tem zakonu, nekoliko drugačno od statusa zavezancev - upravljavcev po ZVOP-1, vendar pa ŠOS v nobenem primeru ne sodi v področje zasebnega sektorja oz. med pravne osebe zasebnega prava, saj v vlogi upravljavca zbirk osebnih podatkov po ZVOP-1, kot izvajalec javnega pooblastila, sodi med upravljavce v javnem sektorju. Enako pa v postopkih po ZDIJZ ŠOS nedvomno šteje za pravno osebo javnega prava, ki je dolžna ravnati skladno z določbami ZDIJZ. Navedeno tolmačenje je potrdilo že tudi Vrhovno sodišče RS v svoji sodbi št. X IPS 318/2010 z dne 6. 7. 2011 (več v sodbi sodišča: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/sodbe/vrhovno_sodisce/X_ips_318-2010.pdf). Navedbe v obrazložitvi gradiva, so torej vsebinsko oz. pravno nedvomno vprašljive.

K 124.a členu

V zvezi z določbami prvega in četrtega odstavka 124.a člena IP opozarja, da glede pridobivanja posameznih podatkov ni jasno določeno, katere osebne podatke pridobiva upravljavec iz posameznih virov oziroma evidenc. To z vidika zahtev 38. člena Ustave RS glede določenosti nabora in namena zbiranja in obdelave osebnih podatkov ni primerna zakonska rešitev.

Nadalje predlog sprememb ZUTD v drugem in tretjem odstavku 124.a člena določa, da se evidenca povezuje z različnimi drugimi evidencami upravljavcev v javnem sektorju, pri čemer, razen deloma za Finančno upravo RS, ne določa:

- povezovalnega znaka, na podlagi katerega naj bi se evidence povezovale,
- namena, za katerega naj bi se evidence povezovale,
- nabora osebnih podatkov, ki naj bi se preko povezovanja pridobivali iz posameznih evidenc za posamezne (neznane) namene npr. vključitev v evidenco po 123.a členu predloga sprememb ZUTD ali v morebitne druge evidence.

Predlagamo, da navedene pomanjkljivosti odpravite in smo po potrebi na voljo za dodatna vprašanja.

V upanju, da bodo predlogi IP, kar v največji meri uslišani, vas lepo pozdravljamo ter vam želimo uspešno delo pri nadaljnji pripravi zakona

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informatična pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše,
namestnica informatične pooblaščenke